

א. אברהם ויטו ה' צו

1

[ג] מי יתן טהור מטמא לא אחד (איוב י"ד, ד). במדרש רבה (במדבר רבה י"ט, א' ותנחומא חוקת ג') כגון אברהם מתרח וכו' ישראל מאומות העולם העולם הבא מן העולם הזה מי עשה כן וכו' לא אחד יחידו של עולם. היינו שכן עלה במחשבה במאמר ראשון שלא נאמר בו ויאמר שמרמז לכתר עליון שכל הנעלם מכל רעיון ושם נאמר החושך ותוהו ובוהו שמרמז למעשיהן של רשעים שכן היה ברייתו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא שיהיה נהורא דנפיק מגו חשוכא כמ"ש בזוהר (ח"ב קפ"ד). וזהו מה שאמרו העולם הבא שהוא אור הראשון שנגנז לעתיד לבוא והוא יתגלה מן העולם הזה נהורא דנפיק מגו חשוכא. ומה שאמרו ישראל מאומות אין הכוונה שבאו מתרח ואבותיו שעל זה כבר אמר אברהם מתרח רק המכוון על פי מה שאמרו (פסחים פ"ז:) לא הגלה הקב"ה את ישראל וכו' אלא כדי שיתוספו עליהם גרים ופירשו ז"ל שאין המכוון על גרים ממש רק על ניצוצות קדושות וחיות שיש באומות בסוד ואתה מחיה את כולם וזה מוציאים על ידי הגלויות ומטעם זה איתא (שיר השירים רבה ב', כ"ב) על פסוק (שיר השירים ב', ח') קול דודי הנה זה בא זה מלך המשיח וכו' לא כבר נשבע הקב"ה

שהוא משעבדנו בשבעים אומות וכו' והיינו שכולם יש בהם ניצוצות קדושות שמזה החיים שלהם ולזה נצרך הגלויות בכל השבעים אומות העולם. ועל זה משיבין אחד גולה לברכריא וכו' דומה כמו שגליתם כולכם ועל ידו מוציאים כל הניצוצות קדושות וזהו מה שאמרו ישראל מאומות. מי ציוה כן לא יחידו של עולם שכן מורה הוי"ה אחד שהוא אחד משנברא העולם כמו קודם שנברא שאף שנראה אחר הבריאה שיש דעות ובחירה מכל מקום באמת הוא הכל מה' יתברך כמו קודם שנברא העולם. וכשמופיע אור זה בלב אז הוא תיקון לכל הפגם שגרם המיתה. וזה ענין פרה שמטהר אף מטומאת מת כיון שהוא טהרתו של ישראל מטומאת היצר הרע כנ"ל והיינו שיברר ה' יתברך שכן עלה במחשבה לפניו ויהיו זדונות כזכויות כמו שאמרנו למעלה. ועל כן בשבת שיש התגלות עתיקא כמ"ש בזוהר (ח"ג ע"ט:). ובפרט בבוקר זמן סעודתא דעתיקא יכולים להשיג מעין עולם הבא שהוא מאור הגנוז לעולם הבא ועל כן קורין אז פרשת פרה שמורה על אור זה כאמור:

ב. הנה איתנו ה' ה' צו

2

אחר הברלה

הנה ידוע דקדושת שבת מופיע לקדש ימי המעשה מעין קדושה דאותה שבת. וכיון שהשבת היה פרשת פרה ואמרו בירושלמי שאין מפסיקין בינה לפרשת החודש (ונתבאר מאמר ו') ומבואר בפסיקתא (פרשה י"ד) ותנחומא (חוקת ה') שטהרת פרה מזוקק שבעתים שבע פרות ושבע הזיות וכו' שמרמז על טהרת כל השבע ספירות שבקדושה בודאי נטהרים בימי המעשה שאחר כך בכל יום במדה אחת עד השבת קודש פרשת החודש שנכנסים לתכלית הקדושה בשלימות. והנה ראשית המדות בקדושה חסד לאברהם שנצרך להטהר ולהיות נשמר מההיפוך שהוא חסדים זרים ותאוות ואהבה זרה שהיא קליפת ישמעאל פסולת של אברהם אבינו ע"ה שהוא חסד ואהבה שבקדושה. ועיקר התגברות התאוה הוא בימי הנעורים בכדי שייכניע התאוה להקדושה יזכה לבחינת חסד נעורין שהוא ראשית התחלת הקדושה וכאומרם (עירובין כ"א:) הדודאים נתנו ריח אלו בחורי ישראל שלא טעמו טעם חטא. וזה היה שורש נפש אברהם אבינו ע"ה ראשית התחלת הקדושה בחינת אהבת חסד. וכמו ששמענו מרבינו הקדוש זצוקללה"ה הפירוש על מה שאמרו

(שבת פ"ט:) לא בסבי טעמא ולא בדרדקי עצה. שסבא הוא יעקב אבינו ע"ה שכבר נזדקן ונשתלש בו בחינת הקדושה. ולא בדרדקי קאי על אברהם אבינו ע"ה שהוא היה התחלת הקדושה כמו בימי הנעורים. ועל ידי שמתגברים בימים הללו על תאוות המדומות זוכין לאהבה שבקדושה המשולשת אהבת ה' יתברך ואהבת התורה ואהבת ישראל שהמה תלתא קשרין קודשא בריך הוא אורייתא וישראל. וכמו כן נמצא באברהם אבינו ע"ה השלש אהבות הללו. אהבת ה' יתברך כמו שנאמר (ישעיה מ"א, ח') אברהם אוהבי. ואהבת תורה כמו שאמרו (בראשית רבה ס"א, א') שזימן לו הקב"ה שתי כליותיו כמין שני רבנים והיו נובעות ומלמדות אותו תורה וכו'. ואהבת הבריות שהיה מכניס אורחים ומקרבן לה' יתברך כידוע.

והנה כאשר שמענו מרבינו הקדוש זצוקללה"ה דענין טומאת מת הוא מן מדת העצבות שעל זה הוא מניעה לכנוס לקדושה שהוא מחנה שכינה ועל ידי זה מרמז טהרת פרה להיות נטהר מבחינת העצבות שהוא התרשלות גדול ומניעה גדולה. וגם אם הוא מאותו ענין עצמו שמרגיש שאינו נקי מתאוה ויצר הרע מתגבר עליו בזה. עם כל זה לא ירפה את עצמו ויתחזק בעצמו שהיא כענין שאמרו (סוכה נ"ב.)

דאביי הוה מצטער שלא הוה מצי לאוקומי נפשיה עד דתנא ליה ההוא סבא והיינו אליהו (תוס' חולין ו' ד"ה אשכחיה) כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו דאדרבה כל מה שנכנס האדם יותר בזה בשמירה יתירה בזה לעומת זה יש עליו התגברות ההיפך וה' לא יעזבנו בידו שאין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו (עבודה זרה ג'). והיצר הרע של כל אחד בפרט לא הוטבע בו יותר מכוחו רק כפי מה שיוכל להתגבר עליו ודייקא בדרך זה כשהוא מתחזק ומתגבר לבל יפול בעצבות בזה יוכל להגיע לבחינת אהבה שבקדושה. וזה ענין טהרת פרשת פרה שנאמר על זה מי יתן טהור מטמא שכל העוסקין בפרה מתחילה ועד סוף מטמאין בגדים והיא גופה מטהרת בגדים (במדבר רבה י"ט, א') והוא מענין דברים שצריכין חיזוק תורה ותפילה ומעשים טובים (ברכות ל"ב:). ויש לומר שעל זה מרמז הפסוק (דברים ל', י"א) כי המצוה הזאת וגו' ולא רחוקה היא. שלא יתדמה להאדם שמרחקים אותו מלכנוס להקדושה שאינו כן רק כי קרוב אליך הדבר מאד בפך ובלבדך לעשותו היינו שהוא קרוב אליך דייקא על ידי התחזקות בעצמך בשלשה דברים הנ"ל. בפך היינו בדברי תורה שנאמר (ישעיה נ"ט, כ"א) לא ימושו מפך. ובלבדך בתפילה שהיא עבודה שבלב (תענית ב'). ולעשותו היינו התחזקות במעשים טובים: